

תוכן עניינים

1..... מבוא

גוף העבודה

2-6..... חלק א

7-10..... חלק ב

11-12..... חלק ג': תוצר יצירתי

13-14..... חלק ד': רפלקציה אישית

15..... ביבליוגרפיה

מבוא

היצירה בה בחרתי בעבודה זו היא "תפוחים מן המדבר" מאת סביון ליברכט. הסיפור פורסם בשנת 1986 בקובץ סיפורים בעל אותו השם. זהו סיפור קצר המתאר את קורותיה של ויקטוריה אברבאנל, אישה דתיה מירושלים הנוסעת לבקר את בתה הסוררת, רבקה, שלא ראתה כבר חצי שנה. בתה עזבה את השכונה והלכה לגור בקיבוץ חילוני עם בחור שפגשה. היא נוסעת אליה אחרי שנודע לה שהיא מתגוררת עם הבחור באותו החדר ולא שומרת על הלכות הצניעות הנהוגות בדת. במשך כל הנסיעה הארוכה היא מלאת כעס וטינה על בתה ומריצה בראשה תסריטים רבים על המפגש ועל איך היא תחזיר אותה איתה אל השכונה. אך כשהיא מגיעה ליעדה כל התמונה משתנה לחלוטין. רבקה, בשיער קצוץ ומכנסיים, תופסת את אמה בהפתעה בחביבות הרבה שהיא מפגינה כלפיה וכך גם בן זוגה "דובי" אשר דואג לה, מכבד אותה ומנסה כמיטב יכולתו לגרום לה להרגיש בנוח. ישר היא מרגישה שהכעס שלה מתפוגג ובמקומו היא מרגישה פליאה למראה בתה שנראית כל כך מאושרת ולחיבה המופגנת של דובי. המפגש מעורר בויקטוריה זכרונות מהעבר על אהוב משכבר הימים שאהבתם לא התממשה. בעקבות יחסם אליה, המראה של בתה המאושרת וחלום שהיא חולמת בלילה, ויקטוריה עוברת שינוי פנימי משמעותי. היא מבינה שבתה בחרה נכון בכך שהיא בחרה באהבה, שלא כמוה שהתחתנה עם תלמיד חכם אך חיה חיים ללא אהבה. היא עוזבת את הקיבוץ בלב קל ומאשרת את סגנון חייה החדש של רבקה כשכל כעסה התנדף כלא היה והחליף את מקומו לקבלה והבנה.

בעבודה זו אתייחס בהתחלה למסר משמעותי מן הסיפור ואיך הוא בא שם לידי ביטוי, מסר ההליכה אחרי הלב והחשיבות של האהבה בחיינו. לאחר מכן אקשר קטע מתוך הסיפור לחוויה אישית שלי. הקטע שבו מתארים את השינוי שרבקה עברה בעקבות החלטתה לעזוב את החברה החרדית.

בחלק ב' של העבודה אתייחס בהרחבה ואדגים את השינוי המשמעותי שעובר על הדמות הראשית ויקטוריה במהלך כל הסיפור ואיך דרך השינוי הזה אנחנו מבינים שנמתחת ביקורת על היחס של המגזר החרדי לנשים. בחלק ג' אכתוב תוצר יצירתי שהוא למעשה מכתב לרבקה בו אני מבטאת כיצד אני מרגישה כלפיה. כמו כן במכתב אשאל אותה מספר שאלות שעלו בי במהלך הקריאה.

בחלק ד' אכתוב רפלקציה אישית על החוויה הכוללת שלי בזמן הכנת עבודה זו, איך המשימה השפיעה עלי ואיך עבר עלי כל תהליך הכתיבה.

חלק א' - בין ספרות למציאות

היצירה שנבחרה לעבודה – תפוחים מן המדבר / סביון ליברכט

1) ביצירה ישנם הרבה מסרים וערכים יפים ומרגשים שהסופרת מעבירה לנו הקוראים. המסר שארצה להתמקד בו הוא החשיבות של האהבה בחיים וההליכה אחר הלב ולא אחר הנורמות של החברה, רצונות המשפחה או משיקולים רציונליים של הראש. לפי דבריה של רבקה זהו מוטיב מאוד משמעותי בהרבה החלטות שלה בחיים. היא ראתה מודל משפחתי מסוים בבית, מודל של זוגיות לא מאושרת, הרגישה שאין אהבה בבית, וזה גרם לה להבין מה היא לא רוצה מהחיים. בשיחה הראשונה ביניהן מאז המפגש ניתן להבין דרך הדיאלוג את ההבדל בין הגישות שהן מייצגות. רבקה עם התמימות והלב הפתוח המאמין באהבה, ואמה שלא חוותה אהבת אמת לעולם המייצגת גישה יותר מחושבת ושמרנית. רבקה אומרת לאמא על השידוך שאביה רצה לעשות לה עם הבן של יקותיאל ובין היתר היא ציינה "...והוא מזה, אני לא אוהבת אותו".

"ומה את חושבת. אהבה זה הכל?" ענתה לה ויקטוריה.

"ומה את יודעת על אהבה?" עונה רבקה ומוסיפה "את לא אוהבת את אבא והוא לא אוהב אותך". ניתן להבין כבר מההתחלה שאהבה זה נושא שמעסיק את רבקה וחשוב לה. היא מרגישה שהיא גדלה בבית ללא אהבה והיא לא רצתה להתחתן עם השידוך המוצע לה כי היא מאמינה שכן צריך להתחתן מאהבה ולא כמו שמתחתנים בקהילה שלהם משיקולים קרים. בשלב זה ויקטוריה כבר מתחילה לעכל את הדברים של בתה במיוחד כשהיא רואה כמה שהיא מאושרת וכמה שטוב לה "טוב מראה פני בתה. מאז שהייתה ילדה לא ראתה ברק כזה בעיניה".

לאחר זמן מה נוסף בחברתם של רבקה ודובי, המפגש איתם מעורר בה בויקטוריה זכרון ישן בעת היותה נערה בת 15. בזכרון מופיע נער איתו החליפה מבטים והתעורר אצלה רגש, אך לבסוף היא לא הלכה אחר ליבה אלא התחתנה עם הנער שאביה רצה לשדך לה, חתן תלמיד חכם, מה שנחשב מאוד אצלם בקהילה. בשיחה לאחר מכן בין ויקטוריה לרבקה, ויקטוריה שאלה את בתה אם באמת דובי רוצה להתחתן איתה ורבקה עונה לה שהיא עוד לא בטוחה, "ואיפה למדת את זה?" שואלת אותה אמה. "אצלק" עונה לה רבקה. "אני לא רוצה לחיות כמו את ואבא".

"איך?" - "בלי אהבה." - "שוב פעם אהבה!"